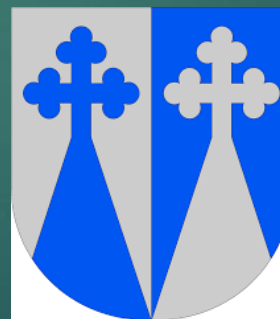

Itä-Uudenmaan alueellinen esteettömyys- ja saavutettavuusohjelma 2021-2025

ESKEn verkostoseminaari 2022 - Missä mennään yhdenvertainen ja esteetön Suomi?

Irja Suhonen, projektipäällikkö ja Jukka Suhonen, esteettömyysasiantuntija
12.5.2022

Taustaa ohjelman laadinnalle

- ▶ Alueellisen esteettömyys- ja saavutettavuusohjelman laadinta käynnistyi Itä-Uudenmaan vammaispalvelujen nykytilan kartoitus ja yhteistyön tiivistäminen-hankkeen yhteydessä keväällä 2020.
- ▶ Mukana hankkeessa olivat kaikki Itä-Uudenmaan kunnat lukuun ottamatta Myrskylää ja Pukkilaa.
- ▶ Sipoon ”Esteetön Sipoo 2017–2020, esteettömyys palvelee kaikkia” – ohjelma ja sen positiiviset vaikutukset Sipoossa oli osasy syy alueellisen ohjelman laadinnan käynnistämiseksi.

Ohjelman laadinta

- ▶ Ohjelman valmistelu aloitettiin toukokuussa 2020 tietopyynnöllä alueen kuntiin edustajien nimeämiseksi poikkihallinnollisesti tulevaan työryhmään 7.8.2020 mennessä.
- ▶ Työryhmään kuului kuntien vanhus- ja vammaisneuvostojen sekä eri toimialojen yksiköiden edustajia.
- ▶ Työryhmätapaamisiin kutsuttiin myös ulkopuolisia esteettömyys- ja saavutettavuusasioiden asiantuntijoita.
- ▶ Työryhmä aloitti työnsä 23.8.2020. Ohjelma valmistui 22.1.2021.
- ▶ Työryhmätapaamisia oli yhteensä 19 kertaa.

Mitä haluamme ?

- ▶ Alueellinen esteettömyys- ja saavutettavuusohjelma, jonka toteuttamiseen kaikki alueen kunnat ovat sitoutuneet on askel kohti esteettömämpää ja saavutettavampaa Itä-Uuttamaata.
- ▶ Ohjelman avulla sekä sen käytännön toteuttamisella haluamme vaikuttaa asenteisiin ja jakaa tietoa kuntien henkilöstölle, alueen poliittisille päättäjäille sekä kuntalaisille.
- ▶ Haluamme, että esteettömyys ja saavutettavuus nähdään kaikkien liikkumista, osallistumista ja toimintaa helpottavana tapana toimia.
- ▶ Ohjelman tavoitteet saavutetaan eri toimijoiden välisellä yhteistyöllä ja vuorovaikutteisella suunnittelulla osallistaen kuntalaiset.

Kuntakohtaiset suunnitelmat esteettömyyden ja saavutettavuuden edistämiseksi

- ▶ Alueellinen yhteinen esteettömyys- ja saavutettavuusohjelma on laadittu kuntien työn tueksi. Ohjelmassa on huomioitu kuntien erityispiirteet.
- ▶ Kunnan toiminnassa esteettömyyden ja saavutettavuuden huomioiminen jo ennakkoiden yhdessä asiaan liittyvien tahojen kanssa on kustannustehokkain tapa vaikuttaa esteettömyyteen ja saavutettavuuteen.
- ▶ Esteettömyys ja saavutettavuus eivät ole erityisratkaisuja, vaan luonnollinen tapa toimia. Esteettömyys nivoutuu luontevasti sekä turvallisuus- että toimintakäytäntöihin.

- ▶ Esteettömyyden ja saavutettavuuden lisäämiseksi ja varmistamiseksi kunnat ryhtyvät konkreettisiin toimenpiteisiin edistääkseen sujuvaa arkea kaikille asukkaille.
- ▶ Ohjelmassa on esitetty konkreettisia toimenpiteitä esteettömyyden ja saavutettavuuden parantamiseksi.
- ▶ Esteettömyys- ja saavutettavuusohjelman keskeisenä toimenpiteenä ovat havainnoivat esteettömyyskartoituskävelyt ja niiden pohjalta laadittavat toimenpiteet toteutussuunnitelmineen.
- ▶ Havainnoivan kartoituskävelyn suorittavat kuntakohtaiset esteettömyystyöryhmät.
- ▶ Esteettömyystyöryhmän laatimien raporttien pohjalta seurataan vuosittain esteettömyyden ja saavutettavuuden eteen kunnissa tehtyjä korjaustoimenpiteitä.

Yleiset toimenpiteet

- ▶ Esteettömyys- ja saavutettavuusasiat ovat osa suunnittelu- ja päätöksentekoprosessia kunnan/kaupungin organisaatiossa.
- ▶ Tiivistämme yhteistyötä rakennusvalvonnan, kuntatekniikan ja -suunnittelun sekä muiden asiantuntijoiden ja kuntalaisten kesken.
- ▶ Esteettömyys ja saavutettavuus otetaan huomioon hankintojen valmistelusta lähtien aina kaikkien vaiheiden loppuun saattamiseen asti.
- ▶ Kunnan työryhmässä priorisoimme kartoitettavien jalankulku- ja kevyen liikenteen väylien sekä bussipysäkkien esteettömyyden. Laadimme toimenpide-esitykset kivetyksen, valaistuksen, asfaltoinnin, värityksen yms. osalta
- ▶ Määritämme esteettömyyden perus- ja erikoistasoa vaativat kohteet. Priorisoimme kiireelliset kohteet.

- ▶ Kartoitamme kunnan hallinnoimien kiinteistöjen esteettömyyden ja toimivuuden sekä laadimme toimenpide-esitykset esteettömyyden parantamiseksi.
- ▶ Ryhdymme konkreettisiin toimenpiteisiin virkistysalueiden, liikuntapaikkojen ja reittien esteettömyyden ja saavutettavuuden kehittämiseksi.
- ▶ Parannamme fyysisen ympäristön esteettömyyttä ja palveluiden saavutettavuutta yhdessä eri tahojen kanssa.
- ▶ Esteettömyys- ja saavutettavuusohjelman vuosittaisen seurannan toteutamme yhteisesti sovitun mallin mukaisesti.

Kuntien esteettömyystyöryhmä

- ▶ Esteettömyystyöryhmä koostuu vanhus- ja vammaisneuvostojen sekä kunnan eri toimialojen edustajista. Tällä varmistetaan, että yhteistyötä tiivistetään toimialojen kesken esteettömyyden ja saavutettavuuden edistämiseksi yhteistyössä vanhus- ja vammaisneuvostojen kanssa.
- ▶ Kuntien työryhmien koollekutsujat valittu ohjelman laadinnan yhteydessä.
- ▶ Kuntien esteettömyystyöryhmä suorittaa vuosittain vähintään kaksi havainnoivaa esteettömyyskartoituskävelyä. Kävelyt suositellaan suoritettavaksi keväällä/kesällä/syksyllä ja talvella.
- ▶ Esteettömyyskartoituskävelyiden avulla selvitetään kohteiden esteettömyyden nykytila ja saadaan realistinen kuva kohteen esteettömyyden tasosta sekä tarvittavista suositeltavista korjauksista päätöksenteon pohjaksi.

- ▶ Esteettömyyskartoituskävelyn aikana ja jälkeen työryhmä määrittelee luokittelukaavakkeeseen ja myöhemmin raporttiin havaittujen kohteiden toimenpideluokittelun sekä vastuutahon ja suorittajan.

Toimenpiteiden luokittelu:

- ▶ 1 = Aiheuttaa vaaran (korjattava heti)
- ▶ 2 = Estää kulun tai toiminnan
- ▶ 3 = Vaikeuttaa kulkua tai toimintaa

- ▶ T = Toimintatavan muutoksella järjestyvät asiat
- ▶ H = Toimenpide voidaan tehdä huolto- ja kunnossapitotöinä
- ▶ S = Toimenpide vaatii suunnittelua, päätöksen investoinnista tai rakenteellisia muutostöitä

Toimenpiteiden luokittelukaavakemallina on käytetty Invalidiliiton Rakennetun ympäristön esteettömyyskartoitusoppaassa esitettyä luokittelumallia.

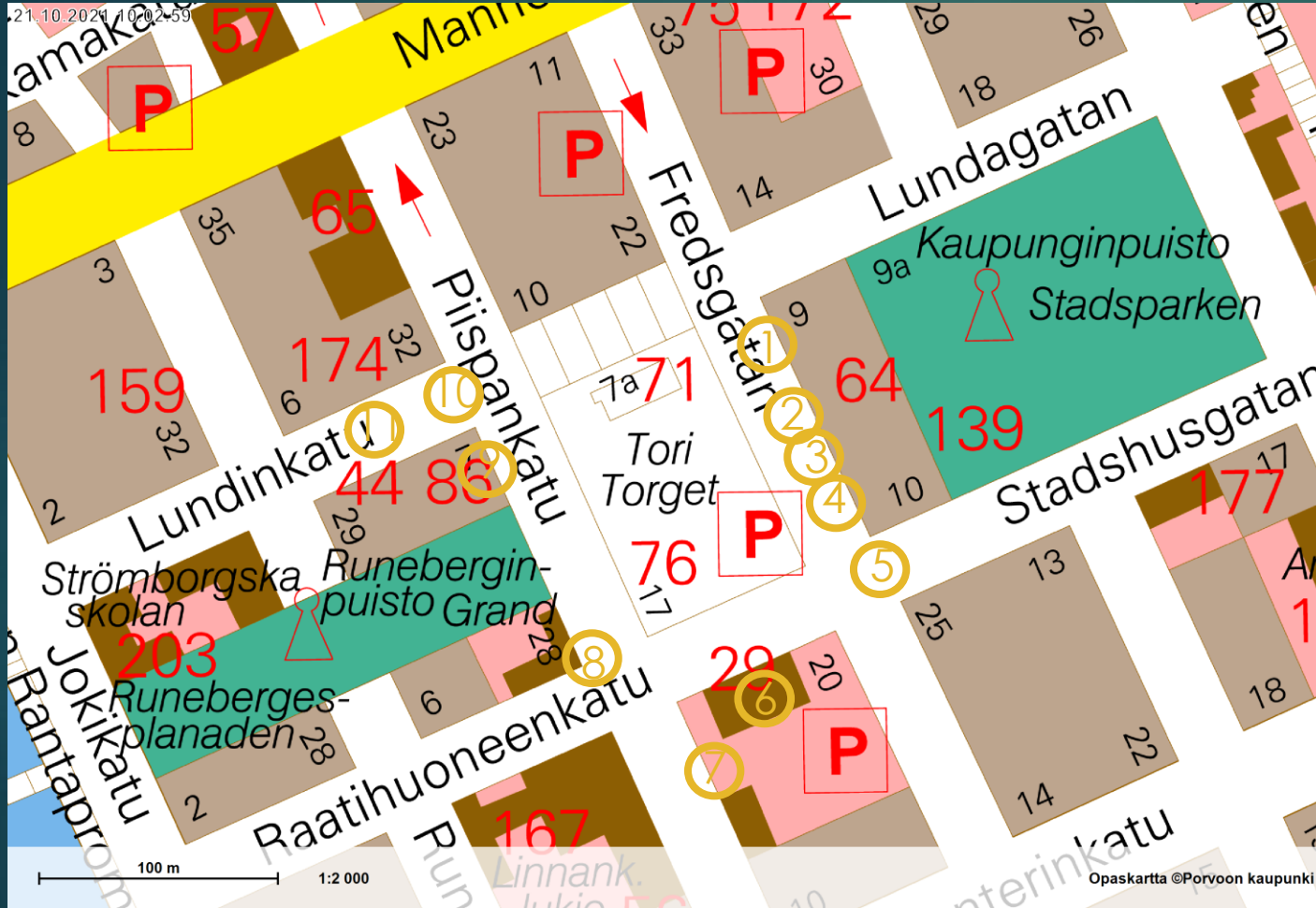
Havainnoiva
esteettömyyskartoituskävely
Porvoon torin ympäristö
7.10.2021 kello 10.00-12.30

Raportti

Porvoon esteettömyystyöryhmä sekä vanhus- ja vammaisneuvostojen edustajat

Esteettömyyskartoituskävelyn kohteet

12

1. Lundinkadun ja Rauhankadun kulma
2. Osuuspankki ja Suomalainen kirjakauppa sisäänkäynti
3. Intersport sisäänkäynti
4. Matkahuolto sisäänkäynti
5. R-kioski sisäänkäynti
6. Kaupungintalo pääsisäänkäynti
7. Kaupungintalo esteetön sisäänkäynti
8. Kulttuuritalo Grand pääsisäänkäynti ja esteetön sisäänkäynti
9. Uusi apteekki sisäänkäynti
10. Nimbus-talon sisäänkäynti Lundinkadun ja Piispankadun kulmasta
11. Kulku Nimbus-taloon Lundinkadulta

2. Rauhankatu – osuuspankin sekä kirjakaupan sisäänkäynti - havainnot

13

- ▶ Sisäänkäynti osuuspankkiin ja kirjakauppaan on kokonaisuudessaan hyvä.
 - ▶ Tuulikaapissa lattian nousukulma on 6 % (5% optimaalinen).
 - ▶ Matto on kova ja toimiva.
 - ▶ Tuulikaapissa ei tule käyttää paksua ja pehmeää mattoa, sillä se on hankala mm. pyörillä varustetun apuvälineen kanssa liikuttaessa.
 - ▶ Mikäli käytetään säleikköä tai ritilää, se ei saa olla märkänäkään liukas. Matto tai ritilä upotetaan tasoon. Rakojen enimmäiskoko on 10 mm × 30 mm.
 - ▶ Sisäänkäynnissä on automaatio ulko-ovet. Automatiikka säädetty niin, että kulku turvallista. Oven aukioloaika on 20-25 sekuntia.
 - ▶ Seinässä ei ole käsijohteita.

Osuuspankki ja Suomalainen kirjakauppa sisäänkäynti

14

Esteetön sisäänkäynti

Kaltevuusmittausta

Toimenpidesuositus

- Seinään voi lisätä käsijohteet kahteen tasoon
- Käsijohteen sopiva korkeus on 700 mm ja 900 mm. Alempi korkeus soveltuu portaissa lapsille ja lyhytkasvuisille henkilöille sekä myös pyörätuolinkäyttäjälle

Seinään voisi lisätä käsijohteet luiskan pituudelle

KIITOS